

SASKAŅOTS

Kultūras pārvaldes

Vadītājs Juris Jirgens

2023. gada

3. jūlijā

APSTIPRINU

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas

direktore Ilga Erba

2023. gada

3. jūlijā

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas
attīstības stratēģija
2023.–2027.gadam

Ievads

Jaunais attīstības plānošanas periods, 2023.–2027. gads, Liepājas Centrālajai zinātniskajai bibliotēkai (LCZB) iezīmējas ar vairākiem ļoti svarīgiem notikumiem.

2023. gadā aprit **100 gadi**, kopš bibliotēka par savām mājām sauc **ēku Zivju ielā 7**. 2025. gadā **Liepājas pilsēta** atzīmēs **400. dzimšanas dienu**. 2027. gadā būs pagājuši **250 gadi** kopš **LCZB** sākotnes – 1777. gadā Mārtiņnedēļas trešdienā, 13. novembrī Liepājā pirmo reizi sanāca 61 grāmatu mīļotājs un šai sanāksmē tika nodibināta pilsētas un lasīšanas bibliotēka (*Stadt-und Lesebibliothek*).

Vēl lielāku jubileju 2025. gadā svinam **latviešu grāmatniecībai – 500!** Liepājai ir nozīmīga loma latviešu grāmatniecības vēsturē. LCZB un grāmatniecības jubilejas gaismā, bibliotēka ir uzsākusi plašu sava vēsturiskā seniespiedumu krājuma un vēstures pētniecību. Savu 250. jubileju sagaidīsim ar zinātnisko rakstu krājuma iznākšanu un konferenci, kurā plašāku sabiedrību iepazīstināsim ar pētniecības rezultātiem.

2027. gadā Liepāja, kļūstot par Eiropas kultūras galvaspilsētu, visai Eiropai rādīs kā liepājnieki savu (ne)mieru un vēja spēku spēj transformēt no jauna atklājot vietējo, izdzīvojot Eiropas sapni, iepazīstinot ar pilsētas paradoksiem un vēl un vēl...

Augstākminēto notikumu nozīmība ir aktualizējusi nepieciešamību pēc **jaunas, modernas bibliotēkas ēkas**. Esam apņēmtības pilni soli pa solim izdarīt visu, lai šo mērķi sasniegtu.

Lai būtu iespējams svinēt visas skaistās jubilejas, piedzīvot ceļu uz jaunu un modernu bibliotēkas ēku, dot savu ieguldījumu Liepājas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas gadā, mums ir daudz un atbildīgi jāstrādā.

Dokumenta pirmā daļa ir atskats uz iepriekšējo plānošanas posmu: 2018.–2022. gadu. Izvērtējums ir devis nepieciešamo pamatu attīstības plānošanai. Attīstībai veltītajās nodaļās bibliotēkas darba virzieniem ir dots esošās situācijas īss raksturojums, vīzija 2027. gadam un veicamie uzdevumi, lai vīziju piepildītu. Dokumentā nav uzskaitīti visi tie darbi, pienākumi un atbildības, kuras bibliotēka turpina un turpinās veikt bez būtiskām plānotām izmaiņām.

Satura rādītājs

Ievads.....	2
1. Esošās situācijas analīze.....	4
1.1. Iepriekšējā perioda izvērtējums (2018. –2022. gads).....	4
1.2. SVID analīze	9
1.3. Darbības pilnvarojums	10
1.4. Vadības modelis un organizatoriskā struktūra.....	11
1.5. Bibliotēkas infrastruktūra (uz 31.12.2022).....	14
1.6. Bibliotēkas personāls (uz 31.12.2022)	16
1.7. Finansiālais nodrošinājums.....	17
1.8. Informāciju un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūra	17
2. Stratēģiskais ietvars 2023 – 2027	21
3. Bibliotēkas misija, vīzija, vērtības un prioritāte	22
LCZB misija.....	22
LCZB vīzija.....	22
LCZB vērtības	22
LCZB prioritāte attīstības periodam	22
4. Darba virzieni.....	24
4.1. Informācijas pakalpojumi sabiedrībai.....	24
4.2. Krājuma attīstība un pētniecība	26
4.3. Nozares metodiskā un konsultatīvā darbība	27
4.4. Izglītojošā darbība un kultūras pieredzes radīšana	29
5. Darbības nodrošinājums	32
5.1. Personāla kompetence un kapacitāte.....	32
5.2. Mārketinga un sabiedriskās attiecības	33
5.3. Infrastruktūras attīstība.....	34
5.4. Jaunas un modernas bibliotēkas ēkas projekta virzība	35
6. Stratēģijas aktualizēšana ieviešanas novērtējums	37

1. Esošās situācijas analīze

1.1. Iepriekšējā perioda izvērtējums (2018. –2022. gads)

Iepriekšējā Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas (LCZB) attīstības stratēģija darbojās laika periodā no 2018.–2020. gadam. Šī perioda galvenie stratēģiskās attīstības principi bija:

- kvalitāte un izcilība,
- specializācijas, stabilitāte un ilgtspēja,
- sadarbība un konsolidācija,
- personāla efektivitāte,
- finanšu efektivitāte,
- infrastruktūras efektivitāte.

Minētie principi caurvija periodam izvirzītos mērķus un uzdevumus, aptverot visus bibliotēkas darba virzienus – no pakalpojumu un krājuma attīstības, izglītojošās darbības, novadpētniecības un metodiskā darba, līdz bibliotēkas pozitīvas publicitātes veicināšanai, personāla stiprināšanai un bibliotēkas infrastruktūras attīstībai.

Analizējot stratēģijā izvirzīto mērķu un uzdevumu izpildi, secināms, ka liela daļa no tiem saglabā savu aktualitāti nākošajam attīstības periodam. Izvērstā veidā ar padarītajiem darbiem un aktualitātēm iespējams iepazīties ikgadējos bibliotēkas darba pārskatos. Šajā nodaļā apskatīsim būtiskāko katrā no darba virzieniem. Vērtējot padarītos darbus, veiksmes un neveiksmes, **vērtēts gan attīstības stratēģijā iezīmētais periods – 2018. līdz 2020. gads, gan tam sekojošie divi gadi līdz 2022. gada beigām.**

Kā īpaši veiksmīgu jāuzsver LCZB dalību Latvijas–Lietuvas pārrobežu projektu LLI-110 „Inovatīvu risinājumu attīstība bibliotēkās dažādu paaudžu apmeklētājiem pierobežas reģionā”. Projekta īstenošanas laiks: 2017. gada 1. maijs–2019. gada 31. augusts. Projekta ietvaros bērnu bibliotēkā “Vecliepājas rūķis” tika uzstādīta **pašapkalpošanās iekārta**. Jaunais pakalpojums rosināja ieviest **elektronisko lasītāju karti**. Vērojams, ka šīs kartes pārsvarā izmanto jaunākās paaudzes lasītāji. Darbs pie karšu ieviešanas ir turpināms. Daļēji pateicoties augstāk minētajam projektam LCZB un “Vecliepājas rūķa” filiālē ieviesta elektroniskās **drošības sistēma RFID**. 2020. gadā iegādāta **grāmatu nodošanas iekārta**, kura no 2021. gada nodrošina iespēju lasītājiem iespieddarbus nodot 24/7. Pakalpojums lasītāju vidū ir atzinīgi novērtēts. Augstāk minētā projekta laikā rīkoti inovatīvi pasākumi un aktivitātes, stiprinot Liepājas un Dienvidkurzemes novada ģimeņu komunikāciju, saliedējot tās vairākās paaudzēs: pārrobežu ģimeņu sacensības dabaszinību un

svešvalodu izzināšanai “ZINI vai MINI”, Ģimenes galda spēļu dienas bibliotēkā, Spēļu dienas brīvā dabā visai ģimenei “Noķer spēles garšu!”.

Pārskata perioda darbu spēcīgi ietekmēja Covid-19 pandēmija. Jaunie apstākļi bibliotēkai lika pārvērtēt sniegtos pakalpojumus, piemēroties **darbam attālinātā un/vai epidemioloģiski drošā režīmā**. Atrasti jauni veidi un iespējas kā intensīvāk izmantot elektroniskos resursus. Šajā laikā bibliotēka gan zaudēja daļu klātienē lasītāju, taču spēja uzrunāt tos cilvēkus, kuri iemācījās bibliotēkas pakalpojumus izmantot attālināti. Tas ir pēc pandēmijas ieguvums – ir pieaudzis bibliotēkas lietotāju skaits, kuri attālināti izmanto izdevumu pasūtīšanu/rezervēšanu e-kopkatalogā (31.12.2022. – 4501 autorizēti lietotāji), un bibliotēkas tīmekļa vietni (2022. gadā – 335 311 skatījumi).

2022. gada vidū pārmaiņas piedzīvoja bibliotēkas **tīmekļa vietne** <http://www.liepajasczb.lv/>. Nomainot vietnes platformu no Anazana (ASV) uz Mozello (Latvija) bibliotēka ir ieguvusi responsīva (mobilajām ierīcēm draudzīgs) dizaina/plašākas, jaudīgākas funkcionalitātes un mūsdienīgāka dizaina vidi informācijas sniegšanai lasītājiem. Šobrīd turpinās darbs pie tīmekļa vietnes pilnveidošanas, papildināšanas un uzlabošanas. Par ļoti būtisku informācijas sniegšanas platformu ir kļuvuši **sociālie mediji**, īpaši Facebook un Instagram. Šīs platformas informācijas sniegšanai un komunikācijai ar lasītājiem, izmanto kā LCZB, tā visas filiālbibliotēkas. Regulāra sadarbība un informācijas apmaiņa notiek ar **portāliem** – www.liepaja.lv, www.liepajaskultura.lv, www.liepajniekiem.lv, www.irliepaja.lv, **laikrakstiem** “Kurzemes Vārds” un “Katram Liepājniekam”.

Lasītāju ērtībai un plašākai informētībai, 2020. gadā LCZB ēkas skatlogā tika uzstādīts **informatīvais displejs**, kurš, neieejot bibliotēkā, ļauj ikvienam iepazīties ar aktuālu informāciju par bibliotēku, tās pakalpojumiem un svarīgākajiem notikumiem.

Pārskata periodā daudz uzmanības ir veltīts **izglītojošai darbībai**. LCZB Reģionālais mācību centrs (RMC) gan pašu spēkiem, gan kopā ar sadarbības partneriem un kolēģiem, ir organizējis **mācības, informatīvi izglītojošas un praktiskas nodarbības**. Daļa īstenoto aktivitāšu tēmu ir skatāmas <http://www.liepajasczb.lv/par-mums/struktura/regionalais-macibu-centrs/>. 2019. gadā tika saņemta atkārtota licence pieaugušo neformālās izglītības programmu “Datora un interneta lietošanas pamati senioriem” īstenošanai (aktuāla līdz 12.02.2022). Daļu plānoto aktivitāšu realizāciju ierobežoja Covid-19 pandēmijas ietekme. RMC rīkoto norišu mērķauditorija ir bērni, jaunieši, bibliotekāri (Liepāja un Dienvidkurzeme), Liepājas un Dienvidkurzemes iedzīvotāji.

Ļoti veiksmīga un kolēģu augsti novērtēta ir LCZB ikgadējā Kurzemes bibliotekāru **konference**, kas vienlaikus atzīmē arī bibliotēkas dibināšanas gadskārtu.

Bibliotekārajā sabiedrībā augsti novērtēta ir Voldemāra Caunes balvas “**Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem**” konkursa organizēšana un balvas pasniegšana. Ar šo notikumu tiek veicināta ļoti nepieciešamā bibliotekāru darbā ar bērniem un jauniešiem sadarbība. Darbs ar bērniem un jauniešiem notiek visās LCZB filiālbibliotēkās, pamata darba virziens tas ir “Vecliepājas rūķim”. Šeit notiek aktīvs darbs pie lasīšanas veicināšanas aktivitātēm dažādiem vecumposmiem, vietējās nozīmes kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanas nodarbībām, rīkoti daudzveidīgi skolēnu izziņas aktivitāti un radošumu veicinoši pasākumi, konkursi, tikšanās ar bērnu grāmatu autoriem un māksliniekiem.

Visā pārskata periodā, bibliotēkas darbiniekiem ir nodrošināta iespēja **profesionāli pilnveidoties**. Gada ietvaros tie ir trīs līdz četri profesionālās pilnveides semināri. LCZB profesionālās pilnveides pasākumos piedalās arī Dienvidkurzemes novada (DKN) un pilsētas skolu bibliotekāri. Regulāri apmeklēti ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bibliotēku attīstības centra (BAC) un Bērnu literatūras centra (BLC) semināri jomu speciālistiem: direktoriem, metodiķiem, darbā ar bērniem un jauniešiem, novadpētniekiem utt. Katra darbinieka pienākums ir pašizglītošanās, lasot profesionālo literatūru un publikācijas profesionālos izdevumos. Iespēju robežās tiek veicināti profesionālās pieredzes braucieni, kā Latvijā, tā uz ārvalstīm. Pēdējos gados, ierobežota finansējuma apstākļos, iespējas ir ierobežotas un pastiprināti būtu jāmeklē finansiālā atbalsta iespējas.

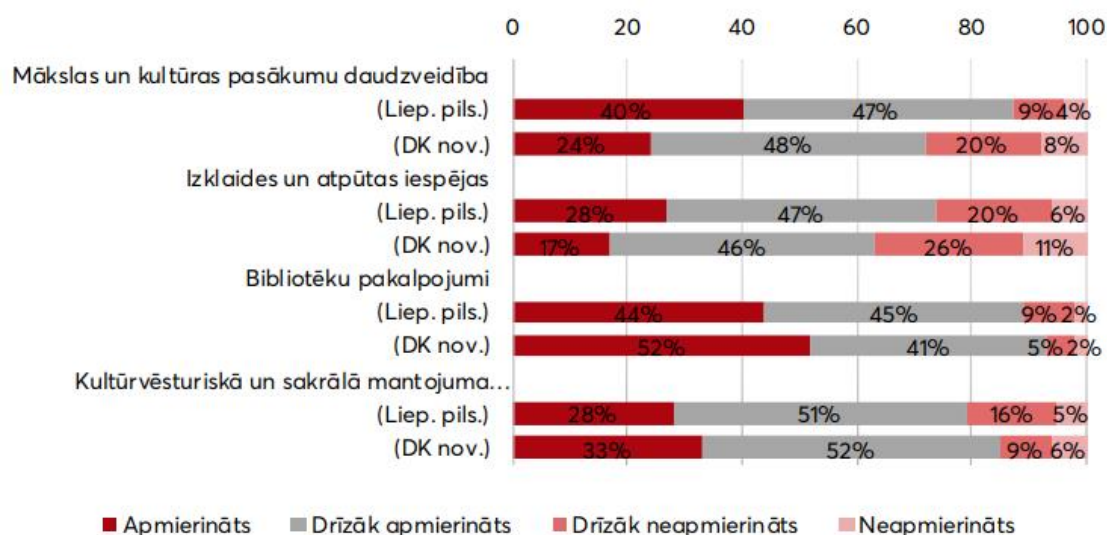
Atbilstoši Reģiona galvenās bibliotēkas statusam un noslēgtajiem līgumiem, Dienvidkurzemes novada (DK) bibliotēkas ir nodrošinātas ar **metodisko un konsultatīvo pakalpojumu** un pārskata periodā tika veiksmīgi sagatavotas bibliotēku akreditācijai 2020./2021. gadā. Novada bibliotekāri, kuri bija apguvuši zināšanas LNB profesionālās pilnveides programmā “Bibliotēku zinības” (260h vai 240h), sagatavoti arī profesionālās kvalifikācijas eksāmenam.

Nozīmīgs darba virziens ir literāru un cita veida **pasākumu organizēšana bibliotēkā**. Jāatzīmē jaunu formu izmantošana pandēmijas periodā, tostarp, tiešsaistes platformā ZOOM . Pārskata periodā turpinājusies sadarbība ar Liepājas literātiem, profesionāliem māksliniekiem un amatieriem. Veiksmīgi turpinās tematisko un mākslas izstāžu organizēšana LCZB skatlogos. Tās ir vidēji 6–8 izstādes gadā. Atzīmējama ir daudzpusīga tematika, novadpētniecība un aktualitāte. Pandēmijas periodā izstādes LCZB skatlogos bija iespēja nepazaudēt saikni ar lasītāju.

Ir stiprinātas jau esošas **sadarbības** un veidotas jaunas, piemēram, ar LNB Atbalsta biedrību, Ziemeļvalstu Ministru padomes biroju Latvijā, Liepājas muzeju, Liepājas Universitātes Kurzemes Humanitāro institūtu, Vācu biedrību Liepājā, bibliotēkām pilsētā un novadā u.c. iestādēm. LCZB piedalās arī nozīmīgu pasākumu

organizēšanā pilsētas un novada mērogā (Dzejas dienas, Baltā galdauta svētki, Liepājas dzimšanas diena, Muzeju nakts, Digitālā nedēļa, Vēl viens jaunais gads, Latvijas 100-gadei veltīti pasākumi utt.), tomēr tā kā LCZB nav piemērotas telpas lielāku pasākumu organizēšanai, lielākā daļa nozīmīgo pasākumu tiek organizēti ārpus bibliotēkas. Likumsakarīgi, sabiedrība LCZB neuztver kā vietu svinīgiem, emocionāliem, izzinošiem un priecīgiem pasākumiem.

2021. gada aprīlī un maijā Liepājas pašvaldība veica Liepājas pilsētas un Dienvidkurzemes novada iedzīvotāju aptauju. Rezultāti rādīja, ka 82% Liepājas un 78% DKN iedzīvotāju ir apmierināti vai drīzāk apmierināti ar aptaujā minētajiem kultūras dzīves aspektiem kopumā. Salīdzinot Liepājas un DKN iedzīvotāju sniegto vērtējumu par katru no četriem izteikumiem, redzams, ka **visvairāk iedzīvotāju ir apmierināti ar bibliotēku pakalpojumiem.**

Aptaujāto Liepājas pilsētas un Dienvidkurzemes novada iedzīvotāju viedoklis par kultūras pakalpojumiem (avots: Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam. Esošās situācijas analīze).

Detalizēti iepazīties ar ikgadējiem bibliotēkas darba rādītājiem, to analīzi un salīdzinājumu pa gadiem, rīkotajiem pasākumiem, pakalpojumu attīstību, iespējams LCZB gada pārskatos.

Uzsākot darbu pie LCZB attīstības stratēģijas izstrādes, 2023. gada martā veikta **lasītāju anketēšana**, ar mērķi uzzināt liepājnieku viedokli par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, apmeklējuma pieredzi un noskaidrot, kā bibliotēkai kļūt vēl labākai un noderīgākai ikviena liepājnieka dzīvē. Aptaujā piedalījās 226 respondenti - 116 interneta vidē un 110 lasītāji anketu aizpildīja klātienē. Līdzās jautājumiem par apmierinātību ar saņemtajiem pakalpojumiem, tika jautāts par problēmām, ar kurām ir saskārušies aptaujas respondenti un kādus jaunus

1.2. SVID analīze

Stiprās puses / priekšrocības	Vājās puses / trūkumi
<p>Situācijai atbilstošs pakalpojumu klāsts, t.sk. attālinātie un maksas pakalpojumi, e-resursu nodrošinājums (t.sk. pašu veidota novadpētniecības datubāze); Apjomīgs, saturiski kvalitatīvs, zinātniska dziļuma krājums, t.sk. plašs brīvpieejas krājums; Bibliotēkas senā vēsture, tās pētniecības potenciāls. Bibliotēkas “šarms”;</p> <p>Bezmaksas, uzticama informācija ikvienam interesentam;</p> <p>LCZB RMC kā viens no 10 Latvijas publisko bibliotēku mācību centriem;</p> <p>Plašs pasākumu piedāvājums, t.sk. attālināti;</p> <p>Prasmīgs personāls, nodrošināta regulāras profesionālās pilnveides iespējas;</p> <p>Pašapkalpošanās iekārta “Vecliepājas rūķī”;</p> <p>LCZB atrašanās vieta un labs bibliotēku pārklājums pilsētā;</p> <p>LCZB kā daļa no lielās bibliotēku saimes – Latvijā un pasaulē;</p> <p>Labā sadarbība dažādos darba virzienos ar Dienvidkurzemes novada bibliotēkām;</p> <p>LCZB lojālie lasītāji;</p> <p>Drošības līmenis bibliotēkā – RFID, drošības poga un sadarbība ar pašvaldības policiju;</p> <p>Stabilas un veiksmīgas partnerības;</p>	<p>LCZB sliktā fiziskā pieejamība, piekļuve – nav lifta, stāvas kāpnes; Ilgstoši nestrādājošs lifts “Vecliepājas rūķa” filiālbibliotēkā;</p> <p>Telpu trūkums pakalpojumu attīstībai un jaunu ieviešanai, ēka nav celta bibliotēkas vajadzībām;</p> <p>LCZB darbinieku iniciatīvas trūkums, vispārējs pagurums;</p> <p>Novecojušas telpas, interjeri, kas nemotivē darbam un neveicina lasītāju vēlmi iegriezties bibliotēkā;</p> <p>Esošajos apstākļos nav iespējams izpildīt standartus un normatīvus, kuri nosaka krājuma izvietojumu, lasītāju apkalpošanu un darba drošību;</p> <p>Bibliotēkā nav telpu lieliem pasākumiem (40+);</p> <p>Nav garderobes apmeklētājiem;</p> <p>Daļai bibliotēkas personāla ir nepietiekama digitālā prātība;</p> <p>Nepietiekama publicitāte bibliotēkas pakalpojumiem un pasākumiem;</p> <p>Nav izstrādāts vienots dizains bibliotēkas publicitātes materiāliem;</p> <p>Nepietiekoša sadarbība ar NVO;</p> <p>Nav pilnīgi “nosegta” visa pilsētas teritorija ar bibliotekāro pakalpojumu pieejamību – nav filiāle Karostā;</p> <p>Zaļās birzs bibliotēkai nepieciešama telpu renovācija.</p>
Iespējas	Draudi
<p>Jauni sadarbības partneri, t.sk. NVO ; Bibliotēka iziet ārpus telpām (piemēram, vasarā Jūrmalas parkā); Brīvprātīgo iesaiste (piemēram, pasākumu bērniem organizēšanā, senioru apmācībās); Liepāja kā Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027. gadā;</p> <p>Meklēt veidus un platformas bibliotēkas lomas sabiedrībā skaidrošanai / <i>Library advocacy</i>;</p>	<p>Izmaksu pieaugums visās pozīcijās un tam neatbilstošs pieejamā finansējuma apmērs;</p> <p>Darbinieku algu neatbilstība tirgus situācijai un dzīves dārdzībai, kas rada grūtības noturēt un/vai piesaistīt profesionālus darbiniekus;</p> <p>Neparedzamas valstiskas vai globālas krīzes, t.sk. dabas katastrofas;</p> <p>Konkurenti spēj attīstīties straujāk;</p> <p>Izmaiņas saistošajā likumdošanā;</p>

<p>Pašapkalpošanās iekārta LCZB un citas jauno tehnoloģiju iespējas; Iesaistīties jauniešu nodarbinātības projektā (vasaras mēnešos); Attīstīt sadarbību ar medijiem, dažādot platformas; Atvērt filiāli Karostā; “Zaļās birzs” bibliotēku attīstīt par kopienas centru; Darbinieku profesionālās kvalifikācijas pilnveide; Iesaiste attīstības projektos; Uzlabot sadarbību ar pašvaldību; Dalība valsts mēroga pasākumos un iniciatīvās; Vēl vairāk strādāt ar jauniešu lasītprasības attīstību; Neredzīgo lasītāju apkalpošana; Vairāk iesaistīties bibliotēku profesionālajā kopienā (raksti Bibliotēku portālā u.tml.); Liepājas kultūrvide.</p>	<p>Iedzīvotāju skaita samazināšanās, demogrāfiskā situācija, migrācija; Politiskie procesi, pašvaldības atbalsts vai tā trūkums; VKKF pieejamais šauri specifiskais atbalsts; Nav iespēju startēt pašvaldības projektu konkursos.</p>
---	---

1.3. Darbības pilnvarojums

Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka (LCZB) ir Liepājas valstspilsētas pašvaldības bibliotēka, pilsētas pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta LR Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma – iespaiddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliogrāfēšanu, saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas plašu publisko pieejamību un tās izmantošanu.

LCZB darbojas un organizē darbu, pamatojoties uz Latvijas Republikas “Bibliotēku likumu”, likumu “Par pašvaldībām”, un citiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, tostarp MK noteikumiem Nr.317 “Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”, MK noteikumiem Nr.709 “Bibliotēku akreditācijas noteikumi”, MK noteikumiem Nr.356 “Nacionālā kopkataloga veidošanas un izmantošanas kārtība”, Liepājas valstspilsētas pašvaldības lēmumiem un rīkojumiem un atbilstoši 2008. gada 13. februārī Liepājas valstspilsētas domes apstiprinātajam Liepājas Centrālās Zinātniskās bibliotēkas Nolikumam un bibliotēkas lietošanas noteikumiem.

Lēmumu par bibliotēkas izveidošanu, reorganizāciju un likvidāciju pieņem Liepājas valstspilsētas dome, ņemot vērā Latvijas Bibliotēku padomes atzinumu.

Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka un tās filiāles sniedz universālus bibliotekāros, informacionālos un elektroniskos pakalpojumus lokālajiem un attālinātajiem lietotājiem, atbilstoši to interesēm un vajadzībām, izmantojot bibliotēku krājumu, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju sniegtās iespējas.

LCZB strādā Liepājas pilsētas pašvaldības Kultūras pārvaldes pakļautībā.

LCZB veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas saskaņā ar Liepājas rajona padomes 2007. gada 28. septembra lēmumu "Par Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas izvirzīšanu reģiona Galvenās bibliotēkas statusam" (sēdes protokola Nr. 9; 4. paragrāfs). 2018. gada 21. jūnijā bibliotēka atkārtoti akreditēta un bibliotēkai piešķirts reģiona galvenās bibliotēkas (RGB) statuss, apliecība Nr.281B. Piecas LCZB filiālbibliotēkas atkārtoti akreditētas 2016. gada 16. maijā, tām piešķirts vietējās nozīmes bibliotēkas statuss.

LCZB kā Reģiona galvenā bibliotēka ir metodiskais centrs ne tikai piecām filiālbibliotēkām, bet arī 33 Dienvidkurzemes novada bibliotēkām un trīs pakalpojumu sniegšanas vietām.

LCZB pakalpojumus novadu bibliotēkām nodrošina pamatojoties uz noslēgto līgumu Nr. 1/2022 (Nr. DKN/2022/4.7/285-PAK) no 29.03.2022 „Par Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu Dienvidkurzemes novada bibliotēkās”. Līgums tiek atjaunināts katru gadu.

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas un filiālbibliotēku krājuma veidošana norit saskaņā ar bibliotēkas krājuma komplektēšanas politikas dokumentu "Liepājas pilsētas Centrālās zinātniskās bibliotēkas krājuma komplektēšanas koncepcija. 2021–2027." Dokuments nosaka krājuma attīstības pamatprincipus, komplektēšanas uzdevumus un prioritātes. LCZB krājuma komplektēšanas noteicošais faktors – visu vecumu un sociālo grupu lietotāju vajadzību, interešu un pieprasījuma ievērošana un bibliotēkas lietotāju nodrošināšana ar plašu periodisko izdevumu, audiovizuālo un elektronisko materiālu klāstu.

1.4. Vadības modelis un organizatoriskā struktūra

Bibliotēkas vadības modelis un organizatoriskā struktūra veidota, lai spētu realizēt tradicionālās bibliotēkas funkcijas un sniegt sabiedrībai aktuālus un nepieciešamus informācijas pakalpojumus.

LCZB struktūru un amatu sarakstu apstiprina Liepājas valstspilsētas dome, ievērojot Bibliotēku likuma un citu normatīvo aktu prasības.

Bibliotēkas darbu atbilstoši Nolikuma nosacījumiem organizē un vada bibliotēkas direktors, kuru ieceļ amatā un atbrīvo no amata ar Liepājas valstspilsētas

pašvaldības lēmumu. Bibliotēka veido savas struktūrvienības, kas nodrošina – lasītāju apkalpošanu, t.sk. bērnu bibliotekāro apkalpošanu; fondu komplektēšanu, apstrādi, uzskaiti un glabāšanu, t.sk. depozitāro glabāšanu; informatīvo un bibliogrāfisko darbību; SBA un SSBA darbu; bibliotekārā darba koordināciju; metodisko un konsultatīvo darbu; saimniecisko darbību un bibliotēkas uzdevumu tehnisko realizāciju.

Lai nodrošinātu bibliotekārā darba procesu un aptvērumu visā Liepājas pilsētas teritorijā, LCZB izveidotas struktūrvienības – filiāles. To darbu vada vadītāji, kuri darbojas direktora pakļautībā un, kurus ieceļ un atlaiž no amata bibliotēkas direktors. LCZB ir filiāļu administratīvais, saimnieciskais un metodiskais centrs. LCZB struktūrā ietilpst piecas filiāles, kurām ir apstiprināti atbilstoši nolikumi. LCZB struktūrvienības ir: "Valtera bibliotēka", Zaļās birzs bibliotēka, bibliotēka "Libris", bibliotēka "Varavīksne", bērnu bibliotēka "Vecliepājas rūķis".

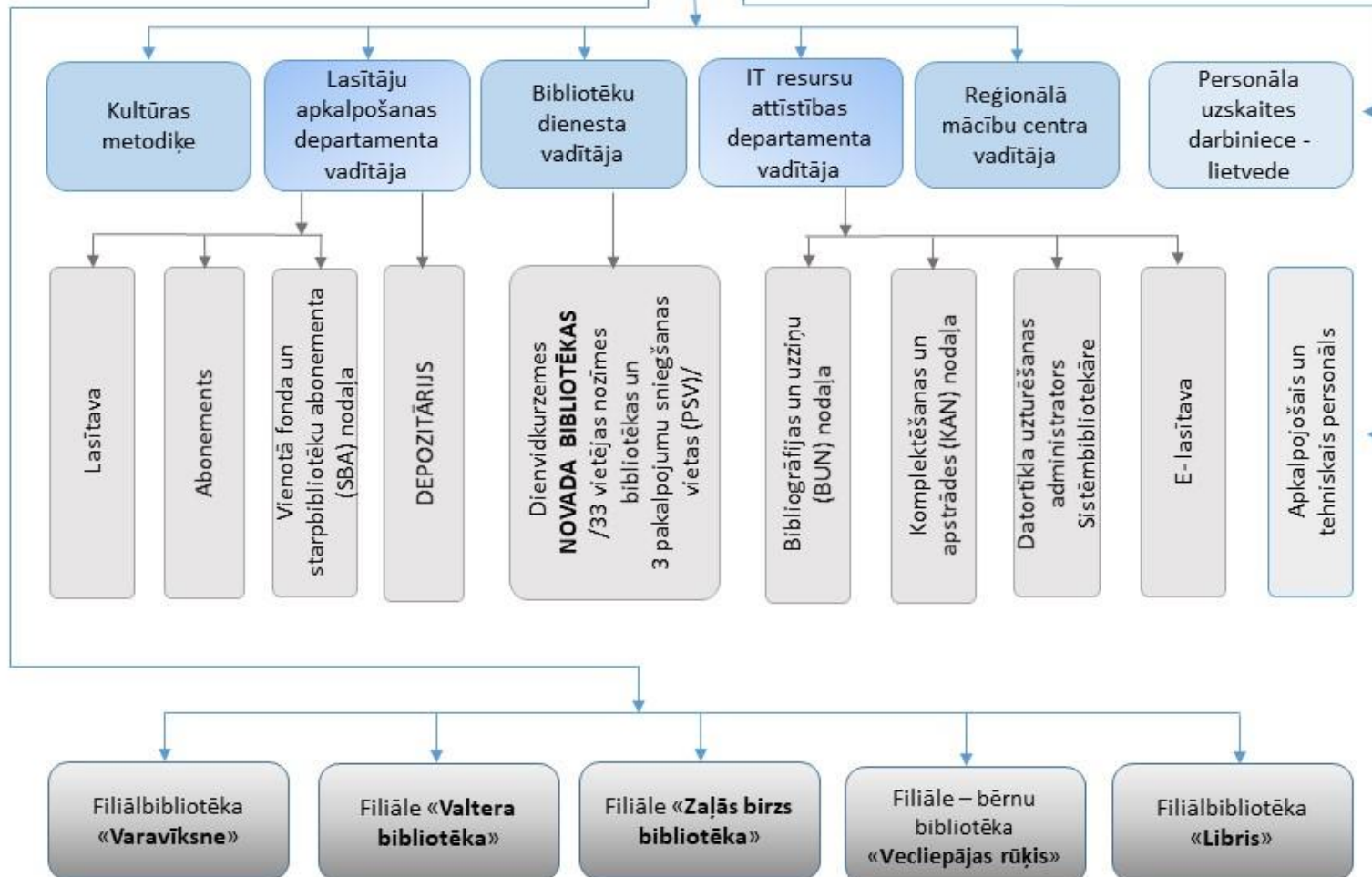
LCZB darbinieku amata pienākumus un tiesības nosaka darba līgumi un amatu apraksti. Bibliotēkas darbinieku skaits noteikts saskaņā ar bibliotēkas uzdevumiem, struktūru, darba apjomu, kā arī ievērojot normatīvo aktu prasības.

LCZB un filiālbibliotēkas darbojas šādā organizatoriskajā struktūrā (uz 31.12.2022):

LIEPĀJAS pilsētas CENTRĀLĀ ZINĀTNISKĀ BIBLIOTĒKA

statuss REĢIONĀ GALVENĀ BIBLIOTĒKA

DIREKTORE

1.5. Bibliotēkas infrastruktūra (uz 31.12.2022)

Raksturojums / esamība	LCZB, Zivju ielā 7	Valtera b-ka	LIBRIS	Zaļā Birzs	Varavīksne	Vecliepājas rūķis
Telpu kopējā platība m ²	1 523, 5	201,8	335	382	220,7	502,7
Lasītāju apkalpošanas telpas m ²	1 118,9	189,3	240	243,7	220,7	370,08
Krātuves telpa m ²	202	Nav	19	63,5	Nav	22,59
Pārējās telpas m ²	202,6	12,5	76	74,8	Ārpus bibliotēkas telpām ir telpa saimnieciskām vajadzībām	110,03
Telpu tehniskais stāvoklis (labs, apmierinošs, nepieciešams remonts)	Labs. Nepieciešama telpu paplašināšana un ēkas rekonstrukcija	Labs	Labs	Nepieciešams remonts	Labs. Vēlama telpas izkārtojuma optimizācija	Labs
Kad veikts remonts /rekonstrukcija	Kosmēt. remonts dažādām ēkas daļām tiek veikts ik gadus. Kapitālais remonts - 1976. g.	2010. gadā veikta ēkas renovācija	Renovācija veikta 2013. gadā	Remonts veikts tikai dažās telpās- 2 stāva datorzālē un kāpņutelpā	Ēka uzcelta 2008. gadā. Daļēji nepieciešams sienu un trepju kosmētiskais remonts. Grīdas seguma tīrīšana	2022. gadā veikts kosmētiskais remonts bibliotēkas zālē

Raksturojums / esamība	LCZB, Zivju ielā 7	Valtera b-ka	LIBRIS	Zaļā Birzs	Varavīksne	Veclepājas rūķis
Apgaismojums (labs, jāuzlabo atsevišķās zonās, neapmierinošs)	Labs	Jāuzlabo atsevišķās zonās	Labs	1 stāva lasītāju apkalpošanas telpās neapmierinošs	Apmierinošs. Jāturpina veikt lampu nomaiņa. Bieži ir elektrības pārrāvumi	Labs
Klimatiskie apstākļi telpās	Labi, ir ventilācija	Labi, ir ventilācija	Labi	Labi	Ir ventilācija. Sauss gaiss	Apmierinošs, ir ventilācija
Mēbeļu, aprīkojuma atbilstība	Atbilstoša	Atbilstoša	Atbilstoša	Novecojis, plānoti uzlabojumi	Atbilstoša, taču uzlabojumi tiek plānoti	Atbilstoša
Pieejamība lietotājiem ar kustību traucējumiem	Nav nodrošināta. Ir tikai tehniskais lifts. Interesentus apkalpo individuāli	Viegli pieejamas - pie ieejas panduss un platas durvis. Invalīdu WC	Pirmais stāvs pieejams	Lasītājiem ratiņkrēslā traucē 2 pakāpieni ieejas koridorā	Pieejamība nodrošināta. Ir lifts	Ēkā ir lifts (nedarbojas kopš 2022. gada marta)
Bibliotēkas izkārtne pie ieejas	Ir gan pie ieejas, gan uz ēkas fasādes Kungu ielas pusē	Ir uz ēkas sienas un tieši pie ieejas bibliotēkā	Ir	Ir, arī norāde uz ēkas gala fasādes	Nav	Ir pie ēkas fasādes
Norāde uz bibliotēku	Ir	Nav	Nav	Ir	Ir	Nav

1.6. Bibliotēkas personāls (uz 31.12.2022)

	LCZB	Valtera b-ka	Varavīksne	Zaļā Birzs	Libris	Vecleipājas rūķis	Kopā
Bibliotekāro darbinieku kopskaits	29	3	4	3	4	4	47
t. sk. sievietes	28	3	4	3	4	4	46
t.sk. vīrieši	1	-	-	-	-	-	1
no tiem ar bibliotekāro izglītību	15	2	4	2	2	1	26
t. sk. ar maģistra grādu	4	-	-	-	1	-	5
t.sk. ar bakalaura grādu	-	-	-	-	-	-	-
t. sk. ar 1.līm. prof. augstāko jeb koledžas izglītību	1	-	-	1	-	-	1
t. sk. ar augstāko izglītību (1993)	2	-	-	-	-	-	2
t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni	8	2	4	2	1	1	18
no tiem ar izglītību citās jomās	8	1	-	1	2	3	15
t.sk. ar maģistra grādu	2	-	-	1	1	-	4
t. sk. ar bakalaura grādu	5	1	-	-	-	2	8
t. sk. ar 1.līm. prof. augstāko jeb koledžas izglītību	-	-	-	-	-	-	-
t. sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993. gadam)	1	-	-	-	1	1	3
no tiem zinātņu doktori	2	-	-	-	-	-	2

no tiem ar vispārējo vidējo izglītību	4	-	-	-	-	-	4
no tiem ar pamatizglītību	-	-	-	-	-	-	-

1.7. Finansiālais nodrošinājums

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas un tās sešu filiālbibliotēku finansējuma avoti:

- 1) Liepājas valstspilsētas pašvaldības finansējums;
- 2) maksas pakalpojumu ieņēmumi;
- 3) finansiālais nodrošinājums, ko paredz ar Dienvidkurzemes novadu noslēgtais līgums par savstarpējo sadarbību un finansēšanas kārtību;
- 4) telpu nomas līgumi.

Bibliotēkas izdevumi.

	2020. gads	2021. gads	2022. gads
Izdevumi kopā (EUR)	833 128	841 383	931 901
Darbinieku atalgojums (bruto)	526 667	522 937	560 597
Krājuma komplektēšana	41 396	43 051	46 528

1.8. Informāciju un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūra

Iekārtas un aprīkojums

Kopumā LCZB IKT infrastruktūras stāvoklis vērtējams kā apmierinošs, esošās iekārtas spēj nodrošināt iestādes funkciju izpildi un novecojušās tehnikas bojājumu dēļ darbības nepārtrauktība ir tikusi ietekmēta tikai epizodiski. Bibliotēkai nav atsevišķa IKT pārvaldības budžeta, attiecīgās izmaksas tiek iekļautas iestādes kopējā finanšu, kā arī attīstības budžetā. Līdztekus esošajiem finansējuma avotiem, tiek izmantotas iespējas piesaistīt līdzekļus no iestādes uzkrājumiem un sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

Pēdējo piecu gadu laikā pakāpeniski notiek LCZB IKT infrastruktūras atjaunošanas darbi un novecojušās iekārtas tiek aizstātas ar jaunām. Tomēr ņemot vērā informācijas tehnoloģiju mainības straujo tempu un iestādes ierobežotās finanšu

iespējas, pastāv risks, ka ar esošo pieeju var neizdoties nodrošināt savlaicīgu novecojušo tehnoloģiju aizstāšanu un tādējādi pasliktināties iestādes IKT infrastruktūras tehniskais stāvoklis, ietekmējot kvalitatīvu iestādes funkciju izpildi un pakalpojumu sniegšanu atbilstošā līmenī.

Interneta un telekomunikāciju pilnveides kontekstā pēdējo piecu gadu laikā ir notikusi pozitīva pārmaiņu virkne, kas skar gan interneta tīkla datu pārraides ātruma uzlabošanu, palielinot esošo joslas platumu LCZB galvenajā ēkā, kā arī ieviešot optiskos pieslēgumus filiālbibliotēkās, sadarbībā ar SIA "TET" un 3TD atbalstu. Līdztekus interneta pieslēgumu uzlabošanai, LCZB galvenā ēkā un 3 filiālbibliotēkās (izņemot "Zaļās birzs" un "Libris" filiālbibliotēkās) ir ieviesta Liepājas valstspilsētas pašvaldības administrācijas vienotā IP telefonijas sistēma, kas ļauj ne tikai būtiski ietaupīt izmaksas, bet arī nodrošināt ērtu lietojumu iekšējai saziņai darbinieku starpā.

Esošo LCZB IKT infrastruktūru veido kopumā 130 datortehnikas vienības, no kurām 51 tehnikas vienība ir paredzēta darbinieku, savukārt 79 apmeklētāju lietošanas vajadzībām. Darbiniekiem esošie datori pārsvarā ir iegādāti laika posmā no 2014. līdz 2019. gadam. Pēdējo trīs gadu laikā datortehnikas iegādi bija iespējams īstenot nelielā un ierobežotā tvērumā, tādēļ prioritātes novecojušās darbinieku datortehnikas aizstāšanai tika noteiktas, pamatojoties uz funkciju nozīmīgumu un lomu citu LCZB procesu nepārtrauktības nodrošināšanā, piemēram, LCZB un filiāļu administrācijā iesaistītie darbinieki, Komplektēšanas un apstrādes nodaļa, u.c.

LCZB apmeklētājiem paredzēto tehniku veido 2007. /2008. gadā ar 3TD atbalstu iegūtie datori, ar 2008. gadā īstenotā ERAF publiskā interneta piekļuves punkta izveidi iegūtie datori, kā arī 2017. gadā dāvinājumā no SIA "Lattelecom" saņemtie datori. 2020. gadā tika iegādātas četras jaunas datortehnikas vienības bērnu bibliotēkai "Vecliepājas rūķis", savukārt 2021. un 2022. gada ietvaros, praktiski visi LCZB darbinieku datori tika tehniski pilnveidoti un uzstādīti apmeklētājiem, aizstājot morāli un tehniski novecojušos 3TD datorus. Šajā laika posmā no 2020.–2022. gadam tika intensīvi īstenota arī šo novecojušo 3TD datoru utilizācija, sadarbībā ar Kultūras informācijas sistēmu centru. Pilns esošās situācijas atspegojums uz 31.12.2023. skatāms tabulā Datortehnika LCZB un filiālbibliotēkās.

Datortehnika LCZB un filiālbibliotēkās.

Bibliotēka	Darbiniekiem	Lietotājiem	Kopā
LCZB	34	56	90
"Libris"	4	8	12
Valtera bibliotēka	3	5	8

“Varavīksne”	4	4	8
Bērnu bibliotēka “Vecliepājas rūķis”	4	4	8
“Zaļās birzs” bibliotēka	2	2	4
KOPĀ	51	79	130

Atbilstoši 2023. gada sākotnējā budžeta aplēsēm, finansējums jaunas datortehnikas iegādei bija paredzēts tikai attīstības budžetā, kas būtiski apgrūtinā IKT attīstības plānošanu, jo nepieciešamo finansējumu no alternatīviem avotiem kā maksas pakalpojumi, u.c ir iespējams piesaistīt tikai ierobežotā apmērā. Neraugoties uz esošajiem apstākļiem 2023. gada ietvaros kā prioritāte ir izvirzīta novecojušās datortehnikas aizstāšana LCZB administrācijā iesaistītajiem darbiniekiem.

Biroja tehnika LCZB un filiālbibliotēkās

Bibliotēka	Melnbaltā multifunkcion. iekārta	Krāsu multifunkc. iekārta	Planšetdators	Printeri	Kopētāji
LCZB	4	5	11	9	1
“Libris”	0	1		1	1
“Valtera bibliotēka”	0	1		1	1
“Varavīksne”	1	1		1	0
“Vecliepājas rūķis”	0	1		1	1
“Zaļās birzs” bibliotēka	0	1		0	1
KOPĀ	5	10	11	13	5

Tabulā “Biroja tehnika LCZB un filiālbibliotēkās” atspoguļota esošā situācija uz 31.12.2022. Kopā pavisam LCZB IKT infrastruktūrā tiek izmantotas 44 biroja tehnikas iekārtas (dažāda veida printeri, monohromās un krāsu multifunkcionālās iekārtas, kopētāji). Kopumā esošā situācija ir vērtējama kā laba, neraugoties, ka lielākā daļa tehnikas ir tikusi iegādāta laika posmā no 2014.–2019. gadam, savukārt 4 kopētāji, kas tika piegādāti projekta 3TD ietvaros 2008. gadā joprojām sekmīgi darbojas. Tā kā drukas un kopēšanas iekārtu izejmateriālu iegāde īstenota centralizēti, kā arī izvēloties iekārtas ir ticis ņemts vērā ilgtspējas lietojuma aspekts,

iestāde spēj nodrošināt iekārtu darbības nepārtrauktību un kontrolēt uzturēšanas izmaksas.

LCZB rīcībā ir divi pārvietojamie multimediju projektori un ekrāni, kā arī viens stacionārais ekrāns ar projektoru LCZB Reģionālajā mācību centrā. Tādējādi ir sniegtas plašas tehniskā atbalsta iespējas pasākumu norisei Liepājas bibliotēkās.

2. Stratēģiskais ietvars 2023 – 2027

LCZB stratēģiskās attīstības plāns ir izstrādāts saskaņā ar bibliotēkai būtiskiem un saistošiem plānošanas dokumentiem:

1. “Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam.” Tas ir vietēja līmeņa un vidēja termiņa (līdz 7 gadiem) attīstības plānošanas dokuments, kas cieši saistīts ar ilgtermiņa plānošanas dokumentiem – Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam un Liepājas pilsētas un Dienvidkurzemes novadu veidojošo pašvaldību teritorijas plānojumu.

Attīstības programmā LCZB 2027. gadā ir iezīmēta kā sasniegusi mērķi ceļā uz jaunu, mūsdienīgu bibliotēku, attīstītiem pakalpojumiem, kā arī pilnveidotu novada bibliotēku infrastruktūru un aprīkojumu.

Vienlaikus ar skaidri iezīmēto, bibliotēka savu lomu redz vairākos liepājniekiem svarīgos attīstības virzienos, kurus kā būtiskus izceļ attīstības programma:

- tiek paaugstināta bērnu un jauniešu iesaiste kultūras aktivitātēs;
- veiksmīga NVO iesaiste kultūras dzīves radīšanā/ nodrošināšanā;
- iedzīvotāju digitālās prasmes ir atbilstošas 21. gadsimta tendencēm, vajadzībām un pašvaldības palīdz tās paaugstināt visiem iedzīvotājiem;
- ir pieaudzis e-pakalpojumu skaits, nodrošināta to pieejamība plašam iedzīvotāju lokam, tai skaitā cilvēkiem ar ierobežotām iespējām;
- pastāvīgi tiek pilnveidotas gan speciālistu, gan iedzīvotāju digitālās prasmes – nodrošināta profesionālā pilnveide un pieaugušo izglītība.

2. “Bibliotēku nozares stratēģija 2023 – 2027” (Latvijas Bibliotēku padome, 2022).

“Nozares stratēģiskie mērķi periodam līdz 2027. gadam iezīmē tās pamatvērtības, kas nodrošina nozares izturētspēju un ilgtspēju – institucionālā un tiesiskā stiprība, sadarbība, izglītība un zināšanas, loma demokrātiskos procesos, kopienu stiprināšanā un noturībā, kā arī atbalsts sabiedrībai ar kvalitatīviem pakalpojumiem.”

Latvijas bibliotēku nozares stratēģija ir veidota, ņemot vērā vairāku citu nozaru pamatnostādnes, kuras savā attīstības plānā skar bibliotēkām būtiskus darba virzienus un jautājumus. Tās ir saistošas LCZB darbībai un attīstībai, bet tā kā tās ir iekļautas Bibliotēku nozares stratēģijā, šeit atsevišķi izceltas netiek. Bibliotēku nozares stratēģijā noteiktie mērķi un darba uzdevumi, kuri ir saistoši LCZB un tās filiālbibliotēkām, ir integrēti šīs stratēģijas saturā.

3. Bibliotēkas misija, vīzija, vērtības un prioritāte

LCZB misija

Attīstot bibliotēkas pakalpojumus un to pieejamību, veicināt cilvēka dzīves kvalitātes pieaugumu un radošu kultūras un zinātnes materiālu izmantošanu Liepājas un Latvijas izaugsmei.

LCZB vīzija

LCZB ir respektabls Liepājas zinātnes un mūžizglītības atbalsta punkts. Moderna, atvērta vide, kas rosina mācīties, radīt, satikties un sarunāties.

LCZB vērtības

Kompetence – profesionālās zināšanas un kompetence savienojumā ar laipnību un atsaucību dod iespēju palīdzēt ātri un kvalitatīvi atrast atbildes uz klientu jautājumiem un izpildīt viņu vēlmes.

Pieejamība – ikviens bibliotēkas apmeklētājs ir gaidīts. Bibliotēka ir gan vieta vienatnei, gan vieta saziņai un jaunai pieredzei. Bibliotēka nodrošina plašu informācijas un pakalpojumu klāstu.

Atbildība – bibliotekārs uzņemas atbildību par sniegto pakalpojumu un nodrošina iespējami labāko apmeklējuma pieredzi ikvienam apmeklētājam. Bibliotēkas darbinieki ar augstu atbildību un lepnumu izturas pret bibliotēkas bagāto vēsturisko mantojumu.

LCZB prioritāte attīstības periodam

ir bibliotēkas **krājuma pilnīga izvērtēšana** un tā **vērtību atklāšana** sabiedrībai. LCZB seniespiedumu krājums ir jāapvieno un jāizvieto tam paredzētajā krātuves telpā Zivju ielas 7 nama pagrabstāvā, ievērojot visus krājuma ilgtspējīgas saglabāšanas principus. Novadpētniecības un seniespiedumu krājums jāizvērtē digitalizācijas kontekstā un sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku jāveido LCZB kolekcija Nacionālajā digitālajā bibliotēkā.

LCZB darbību un attīstības plānošanu iespējams raksturot četros pamatvirzienos:

1. Informācijas pakalpojumi sabiedrībai;
2. Krājuma attīstība un pētniecība;

3. Nozares metodiskā un konsultatīvā darbība;
4. Izglītojošā darbība un kultūras pieredzes radīšana.

Darbības nodrošināšanai būtiski **atbalsta virzieni** ir:

1. Personāla kompetence un kapacitāte;
2. Mārketingu un sabiedriskās attiecības;
3. Infrastruktūras attīstība;
4. Jaunas un modernas bibliotēkas projekta virzība.

4. Darba virzieni

4.1. Informācijas pakalpojumi sabiedrībai

Esošā situācija. LCZB un filiālbibliotēkas sniedz **universālus** bibliotekāros, informacionālos un elektroniskos **pakalpojumus** lokālajiem un attālinātiem lietotājiem atbilstoši to interesēm un vajadzībām, izmantojot gan bibliotēkas krājumu, gan informācijas un komunikāciju tehnoloģiju sniegtās iespējas.

Pakāpeniski, pieejamā budžeta ietvaros, notiek **tehnoloģiju atjaunošana** un jaunu, modernu risinājumu ieviešana bibliotēkās. Arvien vairāk lasītāju apgūst iespēju grāmatas rezervēt/pasūtīt e-kopkatalogā.

LCZB un tās filiālbibliotēkas aktīvi strādā ar bērnu un jauniešu auditoriju, tostarp lasīšanas veicināšanas programmu ietvaros.

Vīzija 2027. gadam. Bibliotēkas, balstoties lietotāju vajadzību izpētē un aktīvi sekojot līdzi nozares aktualitātēm, ir izstrādājušas **jaunus pakalpojumus**. Būtiski augusi bibliotēkas piedāvāto **digitālo pakalpojumu kvalitāte un daudzveidība**. Par LCZB sesto filiālbibliotēku ir kļuvusi **Liepājas neredzīgo bibliotēka (LNeB)**, neredzīgo un vājredzīgo lasītāju auditorija ir ieguvusi plašākas pakalpojuma saņemšanas iespējas. Bibliotēkās lasītājus sagaida laipns, profesionāls un klientorientēts bibliotekārs. Lasītājiem pieejams **moderns, ērts** un personalizējams bibliotēkas **e-kopkatalogs**, informatīvi **bagāta un ērta bibliotēkas tīmekļa vietne**. Vērojama pieaugoša sabiedrības interese par bibliotēku un ir pieaudzis aktīvo lasītāju skaits – bibliotekārā aptvēruma no iedzīvotāju skaita pilsētā rādītājs ir pieaudzis par 5%. Liepājas **bērni ir aktīvi bibliotēkas apmeklētāji** un grāmatu lasītāji.

Uzdevumi

1. Īstenot LNeB Liepājas filiāles integrēšanu LCZB struktūrā un nodrošināt pakalpojumu attīstību mērķauditorijai.
2. Nodrošināt daudzveidīgu bibliotēkas digitālo/attālināti pieejamo pakalpojumu klāstu.
3. Lai veicinātu uzziņu pakalpojuma atpazīstamību un bibliotekāra prestiža celšanu, mērķtiecīgi stāstīt par LCZB speciālistu iesaisti un lomu literātu un pētnieku nozīmīgu darbu tapšanā.
4. Sadarbībā ar SIA "TietoEvry" Latvia, nodrošināt lietotājiem ērtu e-kopkataloga izmantošanu: optimizēta un uzlabota datu atlase, filtrēšana un attēlošana, iespēja veidot personalizētus grāmatu sarakstus.
5. Sniegt atbalstu izglītības iestādēm kompetenču pieejā balstītās izglītības modeļa īstenošanā, lasītprasmes veicināšanā.

6. Uzturēt regulāru komunikāciju ar Liepājas universitātes programmu vadītājiem, lai izzinātu, kā bibliotēka var palīdzēt ar saviem resursiem.
7. Veicināt bibliotēkas apmeklējumu kā aktivitāti visai ģimenei, piemēram, piedāvājot galda spēļu spēlēšanas notikumus; Bibliotēka vasaras sezonā iziet no savas ierastās vides un lasītāju satiek pilsētā/parkā.
8. Attīstīt sadarbību ar pirmsskolas izglītības iestādēm, vispārizglītojošām skolām, vecākiem un citiem sabiedriskiem partneriem, lai nodrošinātu bērniem atbilstošus resursus un pakalpojumus.
9. Sniegt nepieciešamo atbalstu mazākumtautību skolēniem, tostarp lasītprasmes attīstīšanā, skolām pārejot uz mācību satura apguvi tikai valsts valodā.
10. Veicināt bērnu un jauniešu ar īpašām vajadzībām integrāciju sabiedrībā.
11. Mērķtiecīga sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm, rosinot mazo bērnu interesi par grāmatām un bibliotēku – programma "Atvērsim grāmatu čemodānu".
12. Nodrošināt atbalstu vecākiem, kas palīdzētu viņiem veicināt bērnu attīstību un izpratni par to kā labāk atbalstīt bērnu lasīšanas un mācību procesu.
13. Attīstīt pakalpojumu "lasītājs lasītājam"– grāmatu apmaiņas punktu bibliotēkā.
14. Aktīvi meklēt ārēja finansējuma piesaistes iespējas pakalpojumu attīstības nodrošināšanai.

Stratēģijas īstenošanai noteiktie rezultatīvie rādītāji

Nr.	Rādītāji	Bāzes vērtība 2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Aktīvo lietotāju skaits	12 038	12 500	13 070	13 630	14 200	15 100
	t.sk. bērni	4 506	4 650	4 790	4 850	4 900	5 500
3.	Bibliotekārais aptvērumš % no iedzīvotāju skaita pilsētā	18 %	19 %	20 %	21 %	22 %	23 %
4.	Apmeklējums	126 366	133 560	145 600	153 626	165 666	176 900
5.	Izsniegums	323 174	331 860	358 505	370 545	387 825	406 650
6.	Aktīvo lietotāju skaits e-kopkatalogā	2 768	3 200	3 700	4 200	4 700	5 100

7.	Pasūtīto izdevumu skaits e-kopkatalogā	7 132	7 400	7 750	7 820	7 950	8 210
8.	Sniegto uzziņu skaits	33 362	33 380	33 450	33650	33 750	34 100

4.2. Krājuma attīstība un pētniecība

Esošā situācija. Bibliotēkas **krājuma komplektēšana** notiek balstoties uz 2021. gadā pieņemtās krājuma komplektēšanas koncepcijas 2021. – 2027. gadam pamata.

LCZB lepojas ne tikai ar bagātu aktuālās literatūras krājumu dažādās nozarēs, bet arī ar **seniespiedumu krājumu**. To veido “Vecbibliotēkas fonds” ar vairāk kā 6 000 eksemplāriem un “Fišera fonds” ar vairāk kā 50 000 eksemplāru. Bibliotēkas seniespiedumu krājums, uz pagriba sanācības laiku, atrodas bijušajā Latvijas bankas ēkā Teātra ielā 3. Seniespiedumu krājuma saturs ir savas atklāšanas sākuma posmā, tā izpētei kopš 2022. gada uz pusslodzi ir piesaistītas divas jaunas darbinieces.

Novadpētniecības krājuma veidošana ir viena no LCZB krājuma veidošanas prioritātēm, rūpējoties, lai tas būtu maksimāli pilnīgs. LCZB elektroniskajā datubāzē “Novadpētniecība” 2022. gada noslēgumā bija 171 781 ieraksti. LCZB viss novadpētniecības krājums izvietots lasītavas brīvpieejā, arī visās filiālbibliotēkās novadpētniecībai iekārtoti tematiskie materiālu plaukti, īpaši akcentējot personības un notikumus, kas saistīti ar apkaimi, kurā atrodas bibliotēka.

Digitalizācijas jomā LCZB līdz šim bijusi kā sadarbības partneris LNB Kultūras mantojuma satura digitalizācijas projektā, kura ietvaros portālā periodika.lv darīti pieejami nozīmīgāko Liepājas un Dienvidkurzemes novada periodisko izdevumu numuri.

Vīzija 2027. gadam. LCZB **seniespiedumu krājums ir atgriezies “mājās”** un izvietots tam piemērotos apstākļos Zivju ielas 7 nama pagriba telpās. Notiek aktīvs darbs pie **krājuma preventīvās saglabāšanas** (mikroklimata nodrošināšana un monitorēšana, arhīva kvalitātes uzglabāšanas materiālu izmantošana u.tml.). Notiek aktīva krājuma **rekatalogizācija un pētniecība**. Krājuma vērtības dažādos formātos tiek prezentētas plašākai sabiedrībai. Bibliotēkas lasītavu un abonementu **krājums ir pilnīgi izvērtēts un aktuāls**. Norit aktīvs novadpētnieciskais darbs, rezultāti ir liepājniekiem interesanti un pamanīti. Vērtējot seniespiedumu krājumu un nosakot vēlamo attīstības virzienu novadpētniecībā, tiek izstrādāts **LCZB digitalizācijas plāns** un notiek aktīvs darbs pie tā realizācijas.

Uzdevumi

1. Nodrošināt standartiem atbilstošu seniespiedumu krājuma izvietojumu un uzturēšanu bibliotēkas pagraba telpās.
2. Veikt seniespiedumu krājuma rekatalogizāciju.
3. Sekmēt sadarbību starp bibliotēku un citām kultūras un atmiņas institūcijām (GLAM – galerijas, bibliotēkas, arhīvi, muzeji), lai risinātu kopīgas problēmas krājumu, īpaši digitālo, veidošanā un saglabāšanā.
4. Izveidot krājumu risku pārvaldību (gan fiziskajam, gan digitālajam krājumam), īpaši attiecībā uz seniespiedumu krājumu.
5. Izmantot cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros izsludināto Bibliotēku gadu (2024. gads), lai plašākai publikai sniegtu priekšstatu par mūsdienīgu bibliotēku un tās izaugsmes vēsturi.
6. Attīstīt sadarbību ar LNB Digitālā mantojuma un Speciālo krājumu departamentu speciālistiem un rast optimālāko risinājumu LCZB digitālo kolekciju izveidei, plašai pieejamībai, ilgtspējīgai glabāšanai.
7. Izstrādāt LCZB digitalizācijas plānu.
8. Izstrādāt novadpētniecības darba un kolekcijas attīstības vadlīnijas. Nodrošināt resursu publicitāti un popularizēt izmantošanas iespējas.

Stratēģijas īstenošanai noteiktie rezultātīvie rādītāji

Nr.	Rādītāji	Bāzes vērtība 2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Rekatalogizēto vienību skaits gadā	0	800	800	800	800	800
2.	Seniespiedumu krājuma pētniecība – anotēto vienību skaits gadā	20	12	12	12	12	12
3.	Novadpētniecības datubāzes papildināšana – ierakstu skaits gadā	3 898	3900	3900	3900	3900	3900

4.3. Nozares metodiskā un konsultatīvā darbība

Esošā situācija. Atbilstoši Reģiona galvenās bibliotēkas statusam un noslēgtajam līgumam „Par Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu”, LCZB nodrošina 33 Dienvidkurzemes novada bibliotēkas un trīs pakalpojumu sniegšanas vietas ar **metodisko un konsultatīvo pakalpojumu**. LCZB nodrošina profesionālās pilnveides

iespējas pilsētas filiālbibliotēku, Dienvidkurzemes novada un skolu bibliotēku speciālistiem. Bibliotēkai ir izveidojušās daudzas stabilas sadarbības ar vietējām organizācijām, iestādēm un individuālām personībām, kas sniedz būtisku atbalstu profesionālās pilnveides mācību nodrošinājuma veidošanā. Profesionālā darba atbalsts ir LNB kolēģi dažādās struktūrvienībās, LBB, KISC, "TietoEvry Latvia", KM un, protams, kolēģi citās bibliotēkās visā Latvijā. Gada nozīmīgākais notikums nozares profesionāļiem ir **LCZB dibināšanas gadskārta un zinātniskā konference** un Voldemāra Caunes balva "**Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem**" pasniegšana.

Vīzija 2027. gadam. LCZB ir pilsētas un novada bibliotēku **kompetences centrs un atbalsta punkts** profesionālo jautājumu risināšanā. LCZB un filiālbibliotēkas ir atsaucīgs un cienīts **sadarbības partneris** institūcijām un iniciatīvām, kopīgi radot kvalitatīvu un mūsdienīgu pakalpojumu un kultūrizglītības saturu.

Uzdevumi

1. Pilnveidot un nostiprināt bibliotekāru profesionālās un vispārējās kompetences: jaunākās literatūras pārzināšana, digitālo rīku izmantošana, elektronisko resursu pārvaldība, komunikācijas prasmes, medijpratība, radošā domāšana pasākumu un izstāžu organizēšanā un vadīšanā, informācijas tehnoloģiju un sociālo mediju lietošana, sadarbības un sastrādāšanās prasmes, prasme realizēt ieceres ar dažādiem sadarbības partneriem.
2. Pārraudzīt RGB atbildībā esošo bibliotēku darbību: nodrošināt bibliotēku izaugsmes attīstību, kvalitatīvu un esošajai situācijai piemērotu aktivitāšu (t.sk. pakalpojumu) nodrošināšanu, atbalstu bibliotēkas pakalpojumu izstrādē un pilnveidošanā, digitālo rīku izmantošanu bibliotekārajā darbā.
3. Pārraudzīt bibliotēku vienotā tīkla nepārtrauktu darbību, nodrošinot bibliotēkas lietotāju vajadzības un intereses, piedāvāt saturiski kvalitatīvus un pārbaudītus informācijas avotus, t.sk. e-resursus.
4. Sadarboties ar DKN īstermiņa un ilgtermiņa plānošanas dokumentu izstrādē, kas nodrošina izvirzīto mērķu un uzdevumu izpildi.
5. Profesionālās informācijas resursu nodrošināšana, kas pilnveido bibliotēku speciālistu kompetenci.
6. Sadarboties ar citām iestādēm, dibināt jaunas sadarbības veidus mācību organizēšanā.

7. Rīkot pieredzes apmaiņas tīmekļa seminārus par dažādām tēmām (apkaimju bibliotēkas, sadarbība ar NVO un citām kultūras iestādēm u.tml.), ar Latvijas lielo pilsētu bibliotēkām.

Stratēģijas īstenošanai noteiktie rezultatīvie rādītāji

Nr.	Rādītāji	Bāzes vērtība 2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	LCZB rīkoto profesionālās pilnveides pasākumu skaits gadā	14	13	13	13	14	14
2.	LCZB rīkoto profesionālās pilnveides pasākumu apmeklētāju skaits gadā	368	230	230	230	230	230
3.	Apmeklēto profesionālās pilnveides pasākumu skaits un dalībnieku skaits gadā	22/92	25/100	27/105	28/105	30/105	35/110

4.4. Izglītojošā darbība un kultūras pieredzes radīšana

Esošā situācija. Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka un filiālbibliotēkas piedāvā iespēju pieteikties **bezmaksas ekskursijām un bibliotekārajām stundām**. Reģionālais mācību centrs, līdzās bibliotekāru neformālās tālākizglītības norišu organizēšanai, realizē **informatīvi izglītojošas un praktiskas nodarbības un mācības** visplašākajai sabiedrībai – bērniem un skolēniem, pieaugušo auditorijai, t.sk. senioriem. Izglītojošais saturs veidots reaģējot uz auditorijas interesēm un vajadzībām, norisēm sabiedrībā. Bibliotēkas piedāvā arī daudzveidīgu neformālās izglītošanās iespēju, kuru iespējams gūt caur **kultūras pieredzi** – tikšanās ar literātiem un grāmatu māksliniekiem, tematisku un mākslas izstāžu organizēšana, iesaiste nozīmīgu pasākumu organizēšanā pilsētas un valsts mērogā.

Vīzija 2027. gadam. LCZB atzīmē savu **250. dibināšanas gadadienu** un ir daļa no **Liepājas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas** notikumu radītājām. RMC mācību procesā ir ieviestas **jaunas tehnoloģijas**, realizēts **plašs mērķauditorijas aptvērum**s. Liepājnieki bibliotēku **atpazīst** kā mūžizglītības, zināšanu un drošticamas informācijas ieguves vietu. Vienlaikus bibliotēka ir **kultūrvieta**, kurā liepājnieki izzina

rakstniecības un grāmatniecības tematiku un satiekas ar radošajiem un darošajiem liepājniekiem.

Uzdevumi

1. “Latviešu grāmatai 500” norišu cikla ietvaros 2025. gadā izdot LCZB zinātnisko rakstu krājumu, organizēt sarunas par bibliotēkas vēsturi un citas grāmatas saturu atklājošas norises.
2. Organizēt seniespiedumu krājuma atklāšanas pasākumus – dažādos aspektos un dažādām mērķgrupām, t.sk. uzsākt pasākumu ciklu “Pazemes dārgumi”.
3. Dažādos formātos popularizēt LCZB bagāto vēsturi, t.sk. vēsturisko ēku Zivju ielā 7.
4. RMC iegādāties jaunas tehnoloģijas (t.sk. veikt izpēti, pārliecinoties, ka mācību saturs, kas saistīts ar kādas jaunas ierīces/pakalpojuma veidu nepārklājas ar citu Liepājas mācību centru piedāvājumu) un, iesaistot profesionālus mācībspēkus un brīvprātīgos jauniešus, izstrādāt jaunas mācību programmas.
5. Aktualizēt esošās izglītības programmas, tostarp pieaugušo mērķauditorijai, saņemt apstiprinājumu pašvaldībā, iegūstot licenci.
6. Izstrādāt dažādām mērķgrupām piemērotas informācijas meklēšanas nodarbības: e-kataloga izmantošana, jaunāko grāmatu apskati, novadpētniecības materiālu meklēšana un atlase u.c., tādējādi popularizējot bibliotēkas krājumu dažādos griezumos. Nodarbības veidot gan darbam klātienē, gan tiešsaistes platformās.
7. Sadarbībā ar nodibinājumu “Liepāja 2027” filiālbibliotēkas vēl vairāk aktivizēt kā kopienas centrus, rīkojot “prasmju biržas”, piedāvājot satikšanās telpu un notikšanas platformu; veidot bibliotēkā vietējo iedzīvotāju interešu kopas.
8. Izstrādāt “makerspace” programmu LCZB, atrodot kopsaucēju starp radošo procesu vizualizāciju un bibliotēkas pakalpojumu popularizēšanu, iesaistot bērnu, jauniešu un pieaugušo līdzdarbību.
9. Meklēt saskarsmes punktus ar organizācijām vai biedrībām Liepājā, t.sk. jaunizveidotām, un veidot sadarbības pasākumus.
10. Veicināt grāmatu atvēršanas pasākumus LCZB un filiālbibliotēku telpās, rīkot literātu lasījumus un tikšanos ar autoriem.
11. Uzsākt zinātnisko lasījumu ciklu kā papildinošu pasākumu lasītavu krājuma izstādēm; zinātniskās konferences papildināt ar LCZB izstādēm.

12. Sekmēt sadarbību starp bibliotēku un citām kultūras un atmiņas institūcijām (GLAM – galerijas, bibliotēkas, arhīvi, muzeji), veidojot aktīvākas sadarbības izglītības programmu piedāvājumā.
13. Īstenot kultūrizglītojošus pasākumus dažādām mērķgrupām, valsts valodas apguvei un latviskā kultūras mantojuma apzināšanai, izzināšanai vai iepazīšanai.
14. Attīstīt bērnu lasītprasmi un lasīšanas kultūru, organizēt lasīšanas pasākumus un programmas, kas veicina bērnu lasīšanas interesi un motivāciju.
15. Organizēt dažādus interaktīvus un izglītojošus pasākumus, kas veicina bērnu intelektuālo un kultūras attīstību, kā arī sociālo un emocionālo labklājību.
16. Organizēt informācijpratības un medijpratības nodarbības bērniem.

Stratēģijas īstenošanai noteiktie rezultatīvie rādītāji

Nr.	Rādītāji	Bāzes vērtība 2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	LCZB kultūrizglītības pasākumu skaits gadā	342	348	355	362	370	377
2.	Mūžizglītības aktivitāšu skaits gadā	103	105	107	109	111	113

5. Darbības nodrošinājums

5.1. Personāla kompetence un kapacitāte

Esošā situācija. 2022. gadā Liepājas Centrālajā zinātniskajā bibliotēkā un tās filiālbibliotēkās strādāja 47 bibliotekārie darbinieki, no kuriem 26 jeb 55.32% ir ar bibliotekāro izglītību. Amata vienības "Vecākais bibliotekārs" mēnešalga ir 910 eiro, saskaņā ar valstī noteikto minimālo mēneša darba algu 620 eiro (no 2023. gada 2. janvāra). Notiek pakāpeniska darbinieku un paaudžu maiņa, kas saistīta ar bibliotekāro darbinieku pensionēšanos vai jaunu izaicinājumu pieņemšanu citās darbības jomās. Aizvien grūtāk kļūst piesaistīt profesionālus darbiniekus LCZB, īpaši ar augstāko profesionālo izglītību.

LCZB personāla profesionālā pilnveide notiek atbilstoši ikgadējam "Metodiskā un konsultatīvā darba plānam". Gandrīz katru gadu kāds/kādi kolēģi nokārto LNB profesionālās kvalifikācijas novērtēšanas eksāmenu, iegūstot trešās profesionālās kvalifikācijas līmeņa kvalifikāciju "Bibliotekārs". Bibliotekārie darbinieki gada ietvaros aktīvi piedalās dažādās neformālās izglītības programmās un pasākumos, tostarp tiešsaistē. Galvenie sadarbības partneri profesionālajā pilnveidē: Latvijas Nacionālā bibliotēka, Kultūras informāciju sistēmu centrs, TIETO LATVIA, Liepājas Universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, LU "Open minded", Kultūras koledža.

Liepājas Centrālās Zinātniskās bibliotēkas direktore Ilga Erba 2021. gada nogalē iedibinājusi jaunu tradīciju – veiksmīgāko darbinieku veikuma cildinājumu, kurā kolēģis vērtē kolēģi – "**Veiksmes poga**". Tā ir atzinība par aizrautīgu, godprātīgu darbu un daudzveidīgiem izaicinājumiem un vienlaikus aicinājums pārējiem kolēģiem saklausīt, saredzēt un veidot savu veiksmes stāstu. Balva pirmo reizi pasniegta 2022. gada janvārī.

Vīzija 2027. gadam. LCZB darbinieki veido **saliedētu kolektīvu**, ir lojāli savai darba vietai un pilsētai, motivēti strādāt un regulāri pilnveidot savas profesionālās prasmes. Bibliotekāra **profesija ir prestiža** un sabiedrībā cienīta. Bibliotēku nozare produktīvi **mijiedarbojas** ar citām kultūras un izglītības iestādēm un organizācijām. Bibliotēkas darbinieki ir **iniciatīvas bagāti**.

Uzdevumi

1. Rast iespējas celt darbinieku atalgojumu tā, lai tas būtu konkurētspējīgs un izaugsmi veicinošs.
2. Atbalstīt darbinieku profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu, t.sk. motivējot ar atalgojumu.

3. Iedibināt regulāru ikmēneša darbinieku sapulces praksi, lai veicinātu informācijas apriti, savstarpējo komunikāciju un pozitīva mikroklimata veidošanos kolēģu starpā.
4. Motivēt bibliotēkas darbiniekus izmantot esošos pieejamos mikromācīšanās resursus, īpaši tiešsaistē, piemēram, starptautisko tālmācības platformu izmantošanu.
5. Veicināt pieredzes gūšanu citu Liepājas kultūras iestāžu darbā, piemēram, sabiedriskajās attiecībās, dažādu interesentu grupu piesaistē utt., vienlaikus tā paplašinot darbinieku interešu loku un veicinot informācijas apmaiņu starp dažādiem speciālistiem.
6. Definēt kritērijus, lai darbinieks saņemtu LCZB atbalstu pieredzes apmaiņai citās valstīs.
7. Celt bibliotekāra prestižu un pašapziņu, izceļot padarīto – piemēram, nominēt "Gada liepājniekam"/"Goda liepājniekam" vai LBB "Gada bibliotekāra" godam. Rīkot pasākumus kolektīva saliedēšanai, t.sk. turpināt "Veiksmes pogas" tradīciju.
8. Sadarbībā ar pašvaldību nodrošināt skolēnu vasaras darba iespējas LCZB un filiālbibliotēkās. Vienoties par nepieciešamo jauniešu ieguldījumu bibliotēkā un lasītāju piesaistīšanā (jauniešu lasītāju klubiņa darbība, svešvalodu mācīšana senioriem, apkalpot lasītājus parkā un pludmalē, ekskursijas pa rakstnieku vietām Liepājā utt.).
9. Piedāvāt LCZB kā prakses iziešanas vietu bibliotēkas darba virzieniem atbilstošām studiju programmām.

5.2. Mārketingu un sabiedriskās attiecības

Esošā situācija. LCZB tēla veidošanā un sabiedrības informēšanā par bibliotēku vienlīdz būtisku lomu ieņem tīmekļa vietne <http://www.liepajasczb.lv> un sociālo mediju profili. No tīmekļa vietnes lietotājam pieejams ne vien elektroniskais katalogs un novadpētniecības datubāze, bet arī visa aktuālā informācija par bibliotēku, filiālbibliotēkām, novadu bibliotēkām un organizētajiem pasākumiem. Sociālo mediju profili ir izveidoti gan LCZB, gan visām filiālbibliotēkām un tie kalpo gan aktivitāšu izziņošanai, gan saziņai. Šobrīd nozīmīgākās platformas ir vietnēs *Facebook* un *Instagram*. Nozīmīga vieta LCZB tēla veidošanā ir portāliem www.irliepaja.lv/, www.rekurzeme.lv, www.liepajniekiem.lv un <http://kalendars.liepaja.lv> un laikrakstiem "Kurzemes Vārds" un "Katram Liepājniekam".

2023. gada sākumā izstrādātas sociālo mediju lietošanas vadlīnijas, kuras ir saistošas visiem tiem bibliotēkas darbiniekiem, kuri bibliotēkas sociālo mediju profilos ievieto saturu. Vadlīniju mērķis ir noteikt LCZB un tās filiālbibliotēkās izmantoto sociālo mediju lietojuma principus, lai veidotos vienots satura stils un kvalitāte, tādējādi sasniedzot noteiktos sociālo mediju lietošanas mērķus, īstenojot augstu apkalpošanas līmeni un veidotu vienotu un pozitīvu bibliotēkas tēlu sabiedrībā. Bibliotēkas tīmekļa vietnē ir ievietota sociālo mediju lietošanas politika, kura nosaka arī to, kāda uzvedība un darbības sociālajos medijos ir un nav akceptējamas. Sociālo mediju lietošanas politika ir saistoša visiem – reģistrētiem un arī neregistrētiem bibliotēkas pakalpojumu lietotājiem.

Vīzija 2027. gadam. LCZB un filiālbibliotēkas veido profesionālu, vienotu un homogēnu publisko tēlu. Informācija par Liepājas bibliotēkās notiekošo regulāri ir pieejama Liepājas medijos, kā tiešsaistē, tā drukātā formātā.

Uzdevumi

1. Īstenot “Sociālo mediju lietošanas vadlīniju” ieteikumus. Organizēt mācības un nodarbības, tādējādi veicinot darbinieku izpratni un prasmes sociālo mediju lietošanā.
2. Izstrādāt vienotas LCZB un filiālbibliotēku mārketinga un sabiedrisko attiecību vadlīnijas, kas skaidri noteiktu atbildības dažādu uzdevumu veikšanai un vēlamu gala rezultātu.
3. Izstrādāt vienotu dizainu LCZB un filiālbibliotēku sociālo mediju profilu noformējumam un bibliotēku publicitātes materiāliem.
4. Panākt, lai vismaz reizi mēnesī informācija par aktualitātēm filiālbibliotēkās tiktu publicēta laikrakstā “Kurzemes Vārdā” un/vai Liepājas ziņu portālos.
5. Informatīvais stends ārpus bibliotēkas telpām (pie bibliotēkas ēkas Zivju ielā 7).

5.3. Infrastruktūras attīstība

Esošā situācija. LCZB joprojām nav iespējams nodrošināt labāku **piekļuvi cilvēkiem ar kustību traucējumiem**, vecākiem ar bērnu ratiņiem vai vienkārši vecāka gadagājuma cilvēkiem, kuriem ir grūtības kāpt pa kāpnēm. Vienlaikus ir veikti dažādi **uzlabojumi**, tostarp telpu remonts SBA nodaļā un Krājuma komplektēšanas un apstrādes nodaļā. Pakāpeniski tiek veikta **apgaismes ķermeņu** nomaiņa bibliotēkā. Ir pabeigta ēkas pagrabstāva vertikālās un horizontālās **sanācijas** pirmā kārtā. 2023. gada martā uzsākts projekta 2. posms.

Filiālbibliotēkas “Libris” telpu tehniskais stāvoklis ir ļoti labs, bibliotēka “Varavīksne” un “Valtera bibliotēka”, kā arī bērnu bibliotēka “Vecleipājas rūķis” atrodas labiekārtotās telpās, remontdarbi nav nepieciešami. “Vecleipājas rūķis” ēkā kopš 2022. gada marta nedarbojas lifts, tas apgrūtina vecāku ar bērnu ratiņiem nokļūšanu bibliotēkas telpās 3. stāvā. Notiek regulāra komunikācija ar ēkas īpašnieku, taču risinājums joprojām kavējas. “Zaļās birzs” bibliotēkā ir veikti uzlabojumi apkārtējās vides un ēkas sakārtošanai, ļoti aktuāls ir iekštelpu remonts un apgaismes ķermeņu nomaiņa. 2022. gadā LCZB nomainīts automātiskās uguns aizsardzības iekārtas uztveršanas un kontroles panelis *Smart Line* ar aizsargājamo telpu un zonu sarakstu un rīcības plānu.

Vīzija 2027. gadam. Visās filiālbibliotēkās ir nodrošināta **laba fiziskā piekļuve**, bibliotēku tehniskais stāvoklis ir atbilstošs un telpas ir labiekārtotas. Darbiniekiem un bibliotēkas apmeklētājiem ir pieejama **laba datortehnika** un **atbilstoša programmatūra**.

Uzdevumi

1. Veikt “Zaļās birzs” bibliotēkas remontu un labiekārtošanu.
2. Veikt sistemātisku novecojošās datortehnikas atjaunošanu visās bibliotēkās.
3. Rast iespējas LCZB un filiālbibliotēkas aprīkot ar nepieciešamo aprīkojumu pakalpojumu attīstībai un dažādošanai.
4. LCZB abonementā uzstādīt pašapkalpošanās iekārtu.
5. Pie LCZB uzstādīt grāmatu pakomātu/bibliomātu.
6. Veidot iespējami pievilcīgu telpu saskarsmei, socializācijai un lasīšanas pieredzes baudīšanai.
7. Izveidot mācību klasi patstāvīgai valodu apguvei ar datorprogrammas palīdzību.

5.4. Jaunas un modernas bibliotēkas ēkas projekta virzība

Esošā situācija. LCZB jau vairākkārt ir vērsusi pašvaldības un sabiedrības uzmanību uz faktu, ka bibliotēka atrodas telpās, kuras ierobežo ne vien tālāku attīstību, bet arī neļauj pilnvērtīgi pildīt pamatfunkcijas. Turklāt, telpas nav pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem un vecākiem ar bērnu ratiņiem, senioriem izmantot bibliotēku ir grūti. 2014. gadā arhitekts Agris Padēlis-Līns izstrādāja bibliotēkas paplašināšanas un rekonstrukcijas metu. Neskatoties uz cerību pilno projekta sākotnējo virzību, tas tā arī ir palicis “uz papīra”. Bibliotēkas jaunā ēka ir ierakstīta arī Liepājas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027. gada programmā. 2023. gada pavasarī veiktajā liepājnieku aptaujā, visvairāk rosinājumu bibliotēkas apmeklējuma

pieredzes uzlabošanai vai sūdzību par slikto piekļūstamību un telpu stāvokli ir tieši attiecībā uz ēku Zivju ielā 7. Esošo lasītāju atbalsts jaunam projektam ir gandrīz viennozīmīgs, attiecībā uz pārējo sabiedrības daļu ir jāveicina sarunāšanās par šo tēmu, jāskaidro kādi ir ieguvumi no atbilstošām telpām. 2023. gada sākumā, saņemot mandātu no pašvaldības, ir atsākts darbs pie projekta atkārtotas virzības.

Vīzija 2027. gadam. Liepāja un LCZB mērķtiecīgi tuvojas **Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmā 2022.–2027. gadam** ierakstītā mērķa “Liepājā ir izveidota mūsdienīga bibliotēka, ir attīstīti tās sniegtie pakalpojumi” realizācijai. Jaunā bibliotēkas ēka ir ieguvusi savas aprises. Liepājnieki ir izteikuši savu redzējumu par jauno bibliotēku, pārliecinoši lielākā sabiedrības daļa pauž atbalstu un ar nepacietību gaida jaunās ēkas atklāšanu. LCZB gatavojas darbam jaunos apstākļos.

Uzdevumi

1. Izstrādāt darba plānu virzībai uz bibliotēkas jaunās ēkas projekta realizāciju.
2. Veikt nepieciešamos plānošanas darbus, lai iezīmētu nepieciešamās telpas, platības un zonējumu, kas būtu nepieciešams bibliotēkas pilnvērtīgai darbībai un attīstībai.
3. Sadarbībā ar Liepājas valstspilsētas pašvaldības Attīstības pārvaldi, rast ārēja finansējuma piesaistes variantus bibliotēkas projekta realizācijai un izstrādāt pieteikumu finansējuma iegūšanai.
4. Nodrošināt sabiedrības iesaisti sarunās par bibliotēkas nākotni un veidot vienotu, Liepājas kontekstam un nepieciešamībai atbilstošu redzējumu par jauno bibliotēku.
5. Publiskajā telpā nodrošināt neatslābstošu fokusu uz vajadzību pēc bibliotēkas.
6. Sadarbībā ar Liepājas valstspilsētas pašvaldību, izsludināt metu konkursu bibliotēkas ēkas paplašināšanai un rekonstrukcijai. Sniegt visu nepieciešamo atbalstu projekta tālākajai virzībai.
7. Izstrādāt pakalpojumu attīstības plānu darbam pilnvērtīgos apstākļos.

6. Stratēģijas aktualizēšana ieviešanas novērtējums

Stratēģijas aktualizēšana plānota, atbilstoši nepieciešamībai, katrā tās spēkā esamības kalendārajā gadā līdz 1. martam, izdarot nepieciešamos grozījumus un papildinot to ar attiecīgā gada rezultatīvo rādītāju skaitliskajām vērtībām, kas pamatojas uz jaunākajiem datiem un precizētajām prognozēm. Stratēģijā izvirzīto vīziju un uzdevumu īstenošana balstās ikgadējos gada plānos. Stratēģijas ieviešana tiks novērtēta, izstrādājot LCZB attiecīgā gada pārskatu.